De la Tulcea la Sulina

Frumoasă este patria noastră! Este frumoasă nu numai prin pitorescul peisajelor ei, prin măreția piscurilor bătrînilor noștri munți, prin întinderea nemărginită a pădurilor în umbra cărora șușotesc izvoare cristaline sau prin însoritul litoral. Ea este mai frumoasă prin clocotul de viață nouă care te întîmpină la fiecare pas. Iată aci păduri de sonde, dincolo noi fabrici, mai departe în colțul unei regiuni altădată împietrită în sărăcie, în beznă, au răsărit noi orașe cu case luminoase și spațioase, strălucind în soare. Este noul făurit de popor sub conducerea înțeleaptă a partidului nostru drag.

Noul, în dezvoltarea lui impetuoasă, a cuprins și sportul. Azi în orice colț de țară ai poposi, alături de numeroasele case de cultură, săli de teatru sau de cinema, vei găsi sute de baze sportive. Sportul a devenit un bun de preț al maselor largi de oameni ai muncii!

Am plecat spre Tulcea prin Hîrșova. Aci, trebuia să ajungem, vaporul de la Cernavodă, către prînz. Așa „glăsuia" planul nostru alcătuit cu minuțiozitate după „mersul trenurilor", autorități sus în materie de circulație feroviară, fluvială și aeriană. Dar... socoteala de acasă nu s-a potrivit cu cea din... port de Cernavodă, unde am fost informați de un marinar că vaporul nu circulă în fiecare zi. Și, cum Dunărea nu este o cale ferată, unde mai nutrești speranța că va mai trece vreun „personal" sau „accelerat", nu ne-a mai rămas altceva de făcut decît să operăm pe loc o schimbare rapidă în itinerar și după un cros „amonte" (expresia am învățat-o mai tîrziu la Tulcea, ea însemnînd în limbaj marinăresc: la deal) să prindem un accelerat „partea/2" tocmai cînd se urnise din stație. În concluzie am pornit prin Hîrșova și iată-ne la... Medgidia!

Iar pentru că un vechi proverb ne învață că „atunci cînd te-ai ars cu supa, sufli și-n iaurt" ne-am hotărît să pîndim trenul de Tulcea în gară. E adevărat că „pînda" a fost cam lungă, dar a avut avantajul siguranței. Seara am fost la Tulcea...

Mecanicul Traian Odobencu a ridicat o minge la fileu și Aurel Popa, președintele consiliului asociației sportive Marea, trage o „bombă" pe lîngă blocajul celor de la Orizontul.

Pe ponton, lîngă o „bigă" ce-și apleacă cu regularitate brațul scurt în cala vasului Periprava, de unde ridică lăzi cu pește și sturioni de cîte 100 kg., un om ne vorbește despre asociația sportivă Pescărușul, organizată pe lîngă I.I.D.P. Tulcea.

— La început aveam în plan să ne facem un teren de volei. Dar... ce ne-am gîndit? Nu-i mai bună o popicărie? Joacă tineretul și cei vîrstnici. Așa că am trecut la treabă și-acu' e gata. Mai avem să-i zidim doar „postamenții" pentru popice...

Morin Pescăruș ne vorbește despre asociația sportivă „Pescărușul". Este președintele consiliului acestei asociații de care are o grijă de parcă i-ar fi un copil drag. Nu degeaba-l cheamă tot... Pescăruș...

— Secții? Avem la șah, tenis de masă, volei, tir, canotaj și după cum v-am spus la popice. Asta-i cea mai tînără!

— Dar care are cea mai bogată activitate?

— Știu eu? Toate... Uite la tir am organizat două concursuri. Unul l-a cîștigat strungarul Petre Bildău, iar altul frezorul Florea Cristea. Au participat o dată 60 de concurenți și a doua oară 30. Și la șah am organizat cîteva concursuri. Ne cer oamenii și noi trebuie să facem. Avem 140 de membri U.C.F.S., care-și plătesc regulat cotizația. Ce-ar zice ei dacă noi n-am face nimic.

Ne vorbește apoi de secția de canotaj, de antrenamente și de garnitura de popice nouă-nouță pe care abia așteaptă s-o inaugureze. Mai tîrziu, tov. Nicolae Anghelidis, președintele consiliului raional U.C.F.S. Tulcea ne spune că Pescărușul (asociația!) este fruntașă pe oraș!

Limba de metal a făcut o cursă pe semicercul cadranului și apoi s-a oprit acolo unde scrie „încet înainte". Apa s-a învolburat la pupa și „Corotișca" a pornit-o lin, dezlipindu-se de ponton. Am plecat în Deltă...

Dar... am neglijat să vă facem prezentările. „Corotișca" — vas pescăresc izoterm de transport; echipajul — în frunte cu căpitanul Stan Crăciun și cu marinarul comunist Samuilă Chirilov, — harnic și primitor.

Deci, am plecat în Deltă cu „Corotișca". Abia se luminase de ziuă și ceața ne-a făcut să pierdem repede din vedere Cotul Tulcii. Plutim pe mijlocul fluviului un timp, apoi timona ușor și după cîteva clipe se rotește de sălcii pletoase de pe malul stîng. Ceața s-a mai ridicat și la mila 34 lăsăm în dreapta brațul Sf. Gheorghe. Mergem, totuși, cu multă prudență spre Sulina. Cu cît soarele se ridică mai sus, ceața se împrăștie. Printre sălcii zărim acum căciulile de stuf ale caselor din satele Partizani și Ilgani. „Corotișca", ajutată și de curent, înfruntă apele Dunării voinicește. Pe malul stîng apare noul oraș Maliuc. Blocuri albe, frumoase cu un etaj sau două. Între ele un teren de volei. Aci există asociația sportivă Ostrovul Maliuc. Sînt 200 de membri U.C.F.S., care practică fotbalul, șahul, voleiul și... pescuitul.

Puțin mai tîrziu întîlnim alți sportivi. La mila 20 „Corotișca" face un grațios „rondou" și acostăm. Este punctul de exploatare a stufului Sontea, unde își desfășoară activitatea asociația sportivă Stuful. Nu-s mulți membri U.C.F.S. Doar 90, dar toți au cotizația plătită și toți fac sport. Au un teren de volei care găzduiește dispute pasionante și o echipă de fotbal care joacă numai în... deplasare. Aci nu-i loc și pentru un teren de fotbal!

Cînd să plecăm un tînăr îl întreabă pe tov. Nicolae Anghelidis.

— Ce s-aude cu insigna? Cînd o primesc?

— Peste cîteva zile!

Vasul s-a depărtat de mal și președintele consiliului U. C. F. S. raional Tulcea ne spune că tînărul este Radu Mihai, care pînă nu de mult a fost președintele consiliului asociației sportive Victoria din Cataloi. Pentru rodnica activitate depusă acolo el a fost distins cu insigna „Merite sportive"!

• Socoteala de acasă nu se potrivește cu cea de la... Cernavodă • Pescărușul este fruntaș ○ Cu „Corotișca" la drum ○ Asociația sportivă de la gura Dunării • În „baia de nord" și în cea „de sud" ○ Apus de soare în Deltă.

Cherhanaua Crișan. O altă oprire. Se descarcă lăzi, se primește pește de la pescari. După o staționare de aproape o jumătate de oră pornim mai departe. Acum soarele este sus pe cer, ceața s-a risipit și s-a făcut tare cald. Înaintăm spre Sulina. Din bucătăria vasului vine o aromă ademenitoare. „Nea" Samuilă supraveghează cu un ochi de timonier o ditamai oală cu borș de pește. Mai notăm un timp, apoi... renunțăm. Abandonăm caietele și creioanele. Borșul lui „nea" Samuilă este cu adevărat... irezistibil.

Am ajuns pînă la Mare și acum ne reîntoarcem spre Sulina cu barcazul 1803. Lîngă noi, Aurel Popa — președintele consiliului asociației sportive Marea, organizată pe lîngă I.P.S. Sulina, ne vorbește despre fetele din brigada lui Pașa Crăciun. Le văzusem cu puțin timp înainte în atelierul de confecționat scule, lucrînd harnice ca niște albine la confecționarea „talienelor" și a „selcilor" pentru scrumbii.

— Știți ce bine joacă volei Ștefana Iomenov, Caterina Naradov și Florica Frunzeti? Vin ele după masă la antrenament și o să le vedeți. Să nu uit... Florica este o înotătoare excelentă. Pleacă în larg cîte 1 kilometru și mai bine!

Aci valoarea înotătorilor, după cum vedeți, nu se măsoară ca la „Floreasca" în secunde și zecimi de secundă, ci în... kilometri. De altfel, în general, aci la marginea țării performanța nu e pe prim plan.

A face un „șah", a te antrena în caiac pe Dunăre, a juca un „volei" pentru destindere — iată ce înseamnă sportul. Concursuri? Uneori. Activitate? În permanență! Cei 165 de membri U.C.F.S. ai asociației Marea sînt prezenți mereu la jocuri de volei amicale, la nesfîrșite partide de popice sau de șah. Și asta este important!

Prin deschizătura de la cabina motorului a apărut lîngă noi un cap, cu părul blond, ciufulit.

— Eheii! Hai noroc! Vii după masă?

— Precis. La ora 5 sînt acolo.

Într-adevăr, la ora 5 mecanicul Zenovei Stalinoi era pe terenul de volei. Acolo, împreună cu Dumitru Schmid, mecanic pe baleniera „Carasul", cu Traian Odobencu, mecanic pe „Dragonul", cu contabilul C. Petrea și cu alții a format echipa de volei a asociației care a întîlnit formația asociației Orizontul. În Sulina nu-s decît două asociații sportive și întîlnirile amicale dintre ele au devenit tradiționale.

Pe marginea terenului, fetele din brigada lui Pașa fac... „agitație", jucînd volei în cerc. Avea dreptate Aurel Popa. Florica, Fana, Coti toate sînt talentate. Vor ajunge într-o zi să formeze o echipă redutabilă. Pînă atunci mai trag cu ochiul la meciul băieților. Din cînd în cînd îi încurajează:

— Hai! Bravo, Traiane! Ai văzut ce bombă...

Pe înserate discuții. Mai ales despre revanșă. Nu le mai ascultăm. Ne-au asaltat țînțarii și apoi trebuie să ne culcăm devreme. Mîine ieșim cu „Dragonul" pe mare...

Nu se lumina bine de ziuă cînd Traian ne-a trezit. „Dragonul" e gata de plecare. Căpitanul Fedul Isarev ne întîmpină la prova. În timp ce Traian coboară în fugă la motor. Peste cîteva clipe sîntem în mijlocul fluviului și înaintăm spre mare. Admirăm în lumina tulbure a zorilor măreția unui sfîrșit de drum. Drumul Dunării, lung și pitoresc se termină aci. Mîndru, bătrînul fluviu se lepădă încă de îmbrățișarea mării. Este un spectacol unic. În stînga mare, în dreapta la fel și noi navigăm pe Dunăre! Apărate de două diguri subțiri ca două fire de ață, apele gălbui ale Dunării se feresc de valurile înspumate ale mării. Apoi... Apoi într-un clocot care aruncă încolo și încoace, ca pe o coajă de nucă, „Dragonul", fluviul — într-o pătimașă îmbrățișare — își unește apele cu cele ale mării.

Marea ne primește nepriitenoasă. Bate vîntul și e hulă. Cerul e senin ca un cristal, dar „Dragonul" se luptă cu valuri mari. Lăsăm o mahună în „baia de nord" și după aceea luăm direcția „băii sud". La „taliene"! Drumul e lung. La pupa vasului, spălată mai puțin de apa sărată a mării, Traian stă de vorbă cu Aurel Popa.

— Ce facem, neașa Popa, cu mingile de volei care au ventilul stricat? Eu zic să le punem șiret. Așa le mai putem folosi...

Un cîrd de cormorani trece pe lîngă noi, speriind pescărușii. Țărmul nu mai e decît o dungă imperceptibilă la orizont. Din toate părțile ne înconjoară apele mării, cînd verzi ca smaragdul, cînd de un albastru întunecat, cînd reflectînd parcă albastrul spălăcit al cerului. Deodată duduitul motorului e mai slab. Am ajuns! Brigada de pescari condusă de Ion Levente începe să scuture una din camerele „talianului". În plasa ridicată din adîncuri pe marginea mahunei, se zbat sute de pești. Clocotul lor argintiu scînteiază în soare. Cei 8 pescari trag cu nădejde de plasă. Mahuna se apleacă amenințător. Se va răsturna, oare, barca? Nu! Ion Levente o conduce cu dibăcie. Este un vechi pescar și un pasionat sportiv. A participat la „Cupa Deltei" și în cursa de mare fond pe Dunăre în anii 1956 și 1957.

Pornim mai departe, remorcînd mahuna lui Levente. Pe mare sînt mai multe brigăzi. Într-una din aceste brigăzi îl găsim, muncind cot la cot cu pescarii, pe studentul Dan Vicol de la Institutul Piscicol din Galați. Este jucător de volei în echipa de categoria A Știința Galați. Face practică, dar nu uită sportul. În seara trecută lupta alături de Traian, Zenovei și ceilalți pentru victoria echipei Marea.

Într-un tîrziu ne reîntoarcem. În urma „Dragonului" mahunele încărcate cu pești saltă pe valuri. Prinse de parîme ornice par un șirag de mărgele negre șerpuind în joaca valurilor. Ocolim capul digului și „Dragonul" se liniștește. Dunărea aici în-

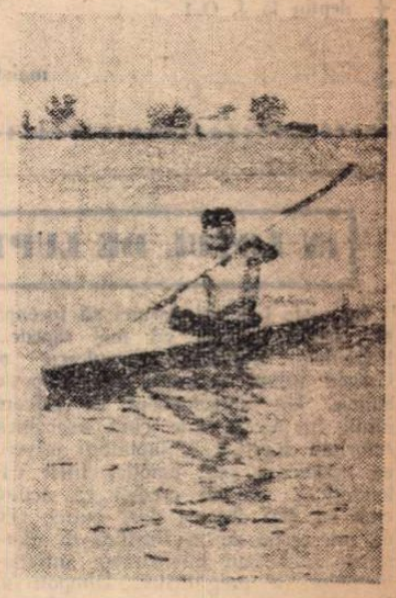

Dumitru Popovici este un tînăr muncitor din Sulina care a îndrăgit canotajul. Din păcate, la Sulina, antrenamentele la acest sport se fac de mîntuială. Lipsește un antrenor calificat.

corsetată este calmă. Ne uscăm hainele, facem o poză de „adio" cu echipajul și... debarcăm.

Înserarea-n Deltă îți cerne în suflet un regret. Lumina își pierde încet puterea și minunatului peisaj care ți-a desfătat pînă atunci ochiul începe să i se șteargă contururile. Este atît de nostalgică despărțirea de frumusețile Deltei, încît nu-ți vine să mai părăsești prova vasului. Revedem, în dimensiuni unice, cunoscutul tablou al pictorului Lucian Grigorescu.

Deodată ridici capul. Zarea a prins culori sîngerii. Peste nesfîrșita întindere de stuf ironează cercul imens, roșu-incandescent al soarelui ce stă să asfințească. Priveliștea este de o măreție fără seamăn. Un nor cenușiu care pătează limpezimea cerului, are marginile tivite de purpura asfințitului. Pare o mantie de vechi cavaler ce flutură la orizont. Ai pierdut senzația vitezei și a timpului. Vasul parcă stă pe loc... Doar privind malurile îți dai seama că înaintezi. Acolo, pe maluri, sălcile aplecate spre apă par gata să se culce. Ici-colo, așezările pescărești clipesc cu licuricii luminilor lor. Cît să fie ora? Cadranul ceasului nu se mai vede. E noapte.

După un timp, în întuneric se zăresc puzderie de lumini.

— Ce-i acolo?

— Tulcea! Am ajuns...

VASILE GRĂDINARU
CĂLIN ANTONESCU

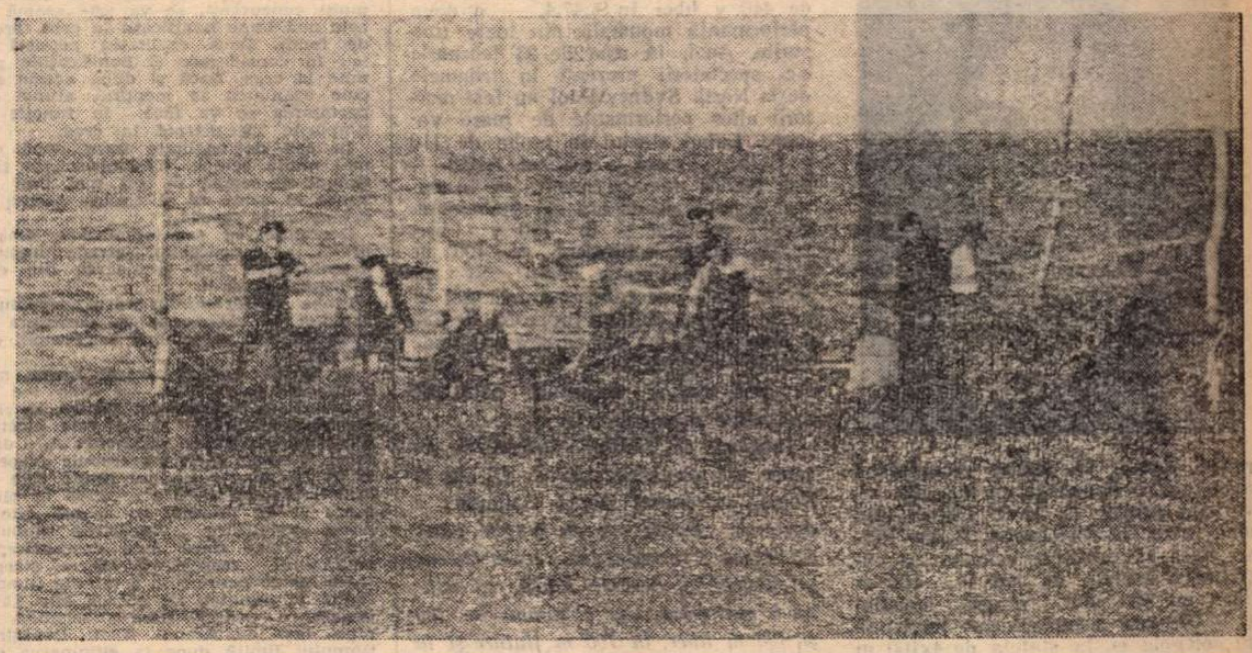

La cîțiva kilometri de țărm, brigada de pescari condusă de Ion Levente a terminat de scuturat una din camerele „talianului"

Fotografii de C. Antonescu